

13. Odpoveď podpredsedu vlády a ministra vnútra Slovenskej republiky R. Kaliňáka na interpeláciu podpredsedníčky Národnej rady Slovenskej republiky E. Jurinovej podanú 15. decembra 2014 vo veci aktivít vlády SR a osobitne Ministerstva vnútra SR v boji proti korupcii

Podpredseda vlády
a minister vnútra
Slovenskej republiky

Robert KALIŇÁK

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania:		
20-01-2015		
Číslo spisu: <i>NEPS-31/2015</i>		
Listy: <i>1/1</i>	Prilohy:	
RZ	ZH	LU

Bratislava 13. januára 2015
Číslo: KM-OPVA-2015/000020

Vážená pani podpredsedníčka národnej rady,

na základe Vašej interpelácie z 11. decembra 2014, ktorou ste ma požiadali o vysvetlenie nižšie uvedených otázok, si Vám dovoľujem odpovedať nasledovne.

1. Ako mienite robiť informačnú a osvetovú kampaň k zákonu č. 307/2014 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov?
2. Aké aktivity a zdroje má vláda na budúci rok vyčlenené na boj proti korupcii?
3. Aké aktivity a zdroje sú celkovo na prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti?
4. Aké iné zmeny chystá ministerstvo vnútra na dosiahnutie cieľa zníženia korupcie na Slovensku?

Vláda Roberta Fica si jasne stanovila ciele v boji proti korupcii. Hneď po voľbách sme informovali, ktoré zákony budeme prijímať a v akej postupnosti. Boj s korupciou sme rozdelili na dve časti – preventívnu a represívnu. Najmä v tej preventívnej sme prijali zákony, ktoré zásadne znížili priestor na korupciu na Slovensku.

Prvým zákonom, ktorý výrazne obmedzil korupčné správanie, bol zákon o verejnom obstarávaní, o ktorom sa v parlamente viedla diskusia, prijali sme aj množstvo návrhov zo strany opozície. Druhým krokom boli nové volebné kódexy, o ktorých sa s opozíciou viedli rokovania na pôde Národnej rady Slovenskej republiky osem mesiacov. Práve po prijatí tejto legislatívnej zmeny, Slovenská republika už nie je v skupine štátov monitorovaných GRECO (Skupiny štátov proti korupcii) pri Rade Európy za neplnenie odporúčaní v oblasti transparentnosti financovania politických strán. Prijatie zákona o volebnej kampani a vytvorenie nezávislej štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán, ako i sprísnenie pravidiel financovania politických strán novelou zákona o politických stranách a politických hnutiach označilo GRECO za významný pokrok. Z desiatich odporúčaní bolo sedem odporúčaní uznaných ako uspokojivo implementovaných a dve odporúčania uznané za čiastočne implementované. O tom, že systém boja proti korupcii je nastavený správne, hovorí aj hodnotiacia správa Transparency International, podľa ktorej Slovensko pokročilo v boji s korupciou. Vo svetovom rebríčku vnímania korupcie si Slovenská republika v posledných rokoch zlepšila postavenie a v roku 2014 sa umiestnila na 54. mieste zo 175 krajín. Predstavuje to posun o 12 miest v porovnaní s rokom 2011, v ktorom Slovenská republika skončila na 66. mieste, čo bolo v čase vlády Ivety Radičovej.

Nasledujúcim krokom bolo spustenie testovacej prevádzky elektronického kontraktáčného systému. Ide o najväčší protikorupčný nástroj tejto vlády, keďže cez trhovisko budú musieť nakupovať bežné tovary a služby všetky verejné inštitúcie a samosprávy a týkajú sa predovšetkým podlimitných zákaziek – teda od 20 000 do 135 000 eur. Testovacia prevádzka prebieha úspešne, na elektronickom trhovisku sa zaregistrovalo viac ako 4000 dodávateľov a zazmluvnených bolo 181 obchodov v hodnote 1 310 112 eur, pričom úspora predstavovala 281 335 eur, čo je 18 percent. Systém EKS plánujeme v tomto roku rozšíriť aj o Dynamický nákupný systém, ktorý sa bude týkať aj nadlimitných zákaziek. Elektronický kontraktáčny systém je nástrojom, ktorý zabraňuje akejkoľvek korupcii pri nákupe za verejné financie, pretože je anonymný a až do podpísania zmluvy nie je známe, kto nakupuje a kto je dodávateľ.

Ďalší protikorupčný zákonom, ktorý prijala táto vláda, je zákon o ochrane oznamovateľov protikorupčnej činnosti. Aj tento zákon sprevádzali diskusie. Do parlamentu boli od roku 2012 doručené tri opozičné návrhy, dva z nich vychádzali z pracovných návrhov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky ešte za minulej vlády, jeden návrh predložil poslanec za stranu OĽaNO. Naším cieľom bolo, aby bol zákon komplexnejší a riešil nielen korupciu, ale aj ďalšie trestné činy ako napríklad nehospodárne nakladanie s verejnými zdrojmi a podobne. Nakoniec aj tento zákon prešiel v parlamente aj s podporou opozície.

Z obsahu uvedeného zákona explicitne vyplýva, že primárne rieši problematiku zákazu diskriminácie zamestnancov z dôvodu podania oznámenia o protispoločenskej činnosti, pričom za týmto účelom obsahuje viacero preventívnych opatrení na ochranu zamestnancov voči zamestnávateľom. Ochrana sa vzťahuje na zamestnanca, ktorý v dobrej viere uviedol skutočnosti, ktoré môžu významnou mierou prispieť alebo ktoré prispeli k objasneniu protispoločenskej činnosti alebo k zisteniu alebo usvedčeniu jej páchatel'a a o ktorých sa dozvedel v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie. Samotná ochrana zamestnanca bude spočívať v niekoľkých rovinách v závislosti od toho, či takéto oznámenie urobil smerom navonok vo forme trestného oznámenia alebo podnetu na začatie konania o správnom delikte, alebo či takéto oznámenie urobil smerom dovnútra zamestnávateľ'a v rámci vnútorného systému. V prípade, že sú informácie, ktoré zamestnanec uvedie, relevantné získava ochranu prokuratúry a dozor Inšpektorátu práce.

Úlohou Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v oblasti prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti je predchádzať kriminalite a inej protispoločenskej činnosti s cieľom zvyšovania kvality života a pocitu bezpečia všetkých občanov. Pri plnení úloh vychádza z Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky, v ktorom sa vláda Slovenskej republiky zaviazala dodržiavať vnútorný poriadok a bezpečnosť s dôrazom na znižovanie všetkých druhov kriminality a zvyšovanie jej objasnenosti a taktiež, že podporí prevenciu kriminality ako dôležitú súčasť ochrany života, zdravia a majetku osôb najmä prostredníctvom financovania účinných projektov ako súčasť dotačnej politiky.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky vrátane Policajného zboru vykonáva na úseku prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti opatrenia v súlade s prioritami Stratégie prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti na roky 2012-2015 zamerané na konkrétne cieľové skupiny obyvateľov. Keďže financovanie aktivít prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti si vyžaduje viaceré zdroje, na základe toho ministerstvo vnútra ako základný zdroj finančných prostriedkov na realizáciu aktivít v oblasti prevencie

kriminality a inej protispoločenskej činnosti využíva vlastný rozpočet, dotačné programy a finančné prostriedky Európskej únie.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky v oblasti prevencie kriminality zverejňuje výzvy na poskytnutie dotácií na financovanie projektov v oblasti prevencie kriminality v zmysle zákona č. 526/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a zákona č. 583/2008 Z. z. o prevencii kriminality a inej protispoločenskej činnosti. V roku 2014 ministerstvo vnútra na základe výzvy Rady vlády Slovenskej republiky pre prevenciu kriminality na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu na financovanie projektov v oblasti prevencie kriminality finančne podporilo 357 projektov vo výške 2 970 360 eur. Ďalšie aktivity sú realizované priamou komunikáciou s verejnosťou prostredníctvom besied, prednášok, distribúcie letákov, príspevkov v regionálnych médiách, besied s ohrozenými skupinami obyvateľov (seniori, deti). Cieľom konkrétnych aktivít bolo a je predchádzať kriminalite a inej protispoločenskej činnosti tak, aby sa občania nestávali jej obeťami a aby sa zvyšoval pocit ich bezpečia.

V súvislosti s plnením Národného programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2011-2014 podporilo ministerstvo vnútra v rámci Výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtovej kapitoly Ministerstva vnútra Slovenskej republiky päť projektov v oblasti prevencie obchodovania s ľuďmi v celkovej výške 66 235 eur.

V oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi realizuje ministerstvo vnútra s finančnou podporou Európskej únie aj projekty zamerané na posilnenie povedomia všetkých dotknutých subjektov v oblasti obchodovania s ľuďmi, čím okrem prevencie zvyšuje aj identifikáciu obetí tohto trestného činu. Projekty boli zamerané najmä na problematiku nútenej práce a nútených sobášov ako stále viac sa rozširujúcich trendov obchodovania s ľuďmi. V rámci projektu Posilnenie spoločných opatrení v prevencii nútenej práce príslušníkov rómskych komunít a rozvoj referenčného mechanizmu bolo v minulom roku vyškolených vyše 300 ľudí z rôznych cieľových skupín, najmä však pracovníkov štátnych inštitúcií, špecialistov pre prácu s rómskymi komunitami i policajných špecialistov.

Vzhľadom na zvyšujúce sa prejavy nenávisťi a extrémizmu v prostredí internetu ministerstvo vnútra realizuje viacero preventívnych aktivít aj v tejto oblasti. Aktívne sa zapojilo do celoeurópskej kampane „Bez nenávisťi“, od roku 2014 realizuje projekt podporený Európskou úniou „Efektívne monitorovanie, vyšetrowanie a predchádzanie extrémizmu na internete“ a prostredníctvom školení zvyšuje informovanosť aj o tejto problematike.

V oblasti prevencie a zníženia kriminality detí a mládeže sa ministerstvo vnútra zameriava na predchádzanie páchania trestnej činnosti a inej protispoločenskej činnosti mládeže, prevenciu drogových závislostí, rasizmu a extrémizmu, podávanie alkoholických nápojov mladistvým osobám, gemblerstvo, záškoláctvo mladistvých osôb, násilie na deťoch a mládeži.

V súvislosti s ďalšou ohrozenou cieľovou skupinou, ktorými sú seniori a na ktorých je páchaná trestná činnosť, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky v spolupráci s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky a miestnou samosprávou zorganizovalo v roku 2014 v rôznych mestách Slovenskej republiky stretnutia s dôchodcami na tému prevencie kriminality so zameraním ako sa nestáť obeťou rôznych podvodníkov pri

nátlakových predajných akciách alebo pri kontaktovaní telefónom, oslovení na ulici, či falošných poskytovateľoch služieb. Zároveň boli seniorom poskytnuté informácie ako postupovať v situácii, ak sa podvod stal. Informácie sa okrem stretnutí poskytujú aj formou letákov a prostredníctvom webovej stránky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

S úctou

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Erika Jurinová', written in a cursive style.

Vážená pani

Erika JURINOVÁ
podpredsedníčka Národnej rady
Slovenskej republiky

Bratislava

Na vedomie: Peter Pellegrini, predseda Národnej rady Slovenskej republiky